

แนวทางการรักษาวัณโรคในเด็ก

ตาราง 10 ตารางสูตรยารักษาวัณโรคในเด็ก

1. ปรับขนาดยา โดยเฉพาะเพิ่มขนาด isoniazid เพื่อป้องกันการดื้อยา

ยารักษาวัณโรค	ขนาดที่ใช้	ขนาดยาสูงสุด	
H	10 มก./กก. (10-15 มก./กก.)	300 มก./วัน	รับประทานวันละ 1 ครั้ง
R	15 มก./กก. (10-20 มก./กก.)	600 มก./วัน	
Z	35 มก./กก. (30-40 มก./กก.)		
E	20 มก./กก. (15-25 มก./กก.)		

2. สูตรยาที่ใช้รักษาผู้ป่วยเด็ก เหมือนกับสูตรยาที่ใช้รักษาผู้ใหญ่

ประเภทผู้ป่วย	ประเภทวัณโรค	สูตรยา	หมายเหตุ
สูตรยาสำหรับผู้ป่วยใหม่ (new patient regimen)	วัณโรคในปอด	2HRZE/4HR	
ผู้ป่วยวัณโรคนอกปอด	วัณโรคเยื่อหุ้มสมอง	2HRZE/10HR	อาจให้ฉีด S แทน E
	วัณโรคกระดูก	2HRZE/10HR	
	วัณโรคต่อมน้ำเหลือง	2HRZ/4HR	
ผู้ป่วยรักษาซ้ำ	วัณโรคในปอด	2HRZES/1HRZE/5HRE	ใช้ในวัณโรคปอดชนิดพบเชื้อและเคยได้รับการรักษาแล้วแต่ default เนื่องจากขาดยาติดต่อกัน นานกว่า 2 เดือน หรือ treatment failure รักษาอย่างน้อย 5 เดือนยังพบเชื้อในเสมหะ ทั้งนี้ควรส่งเสมหะหรือน้ำล้างกระเพาะอาหาร (Gastric lavage) เพื่อเพาะเลี้ยงเชื้อและทดสอบความไวของยาด้วยก่อนเริ่มรักษาด้วยสูตรยาน
ผู้ป่วยดื้อยา		>6Km _s LfxEtoCs±PAS/ ≥12 LfxEtoCs± PAS	ใช้ในผู้ป่วยที่มีการวินิจฉัยยืนยันหรือสงสัยอย่างมากว่าเป็นวัณโรคชนิดดื้อยาหลายขนาน (MDR-TB) ให้ยาที่ไม่เคยใช้ หรือผลทดสอบยืนยันว่ายังไวต่อยา อย่างน้อย 4 ขนาน ซึ่งมี fluoroquinolone ด้วย และมียาฉีด 1 ชนิด ให้ยาอย่างน้อย 18 เดือน

ตาราง 11 ตารางขนาดยาที่ใช้ในเด็กสำหรับสูตรดื้อยา

ยา	มก./กก./วัน	วันละ(ครั้ง)	ขนาดสูงสุด (ในเด็กนน.<50 กก.)	ขนาดสูงสุด (ในเด็กนน.>50 กก.)
Eto	15-20	2	500 มก.	1 กรัม
PAS	150	2-3	8 กรัม	12 กรัม
Cs	10-20	1	500 มก.	1 กรัม
Km	15-30	1	750 มก.	1 กรัม
Lfx	7.5-10	2	800 มก.	800 มก.

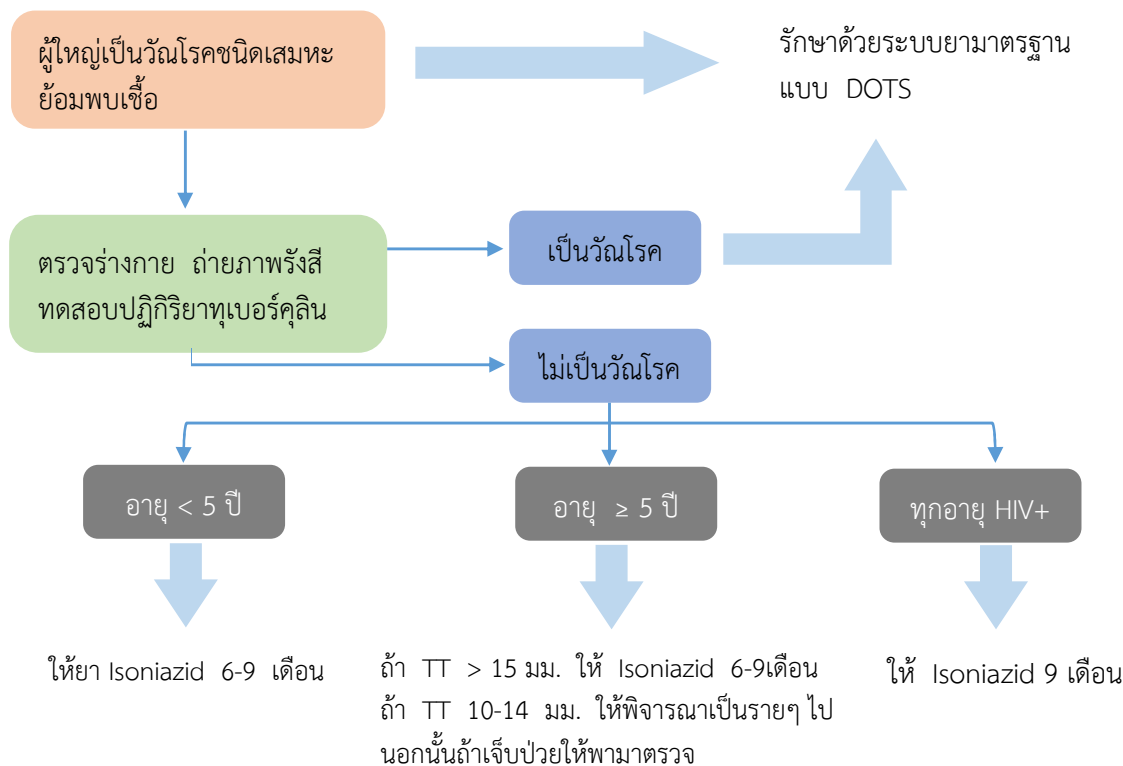
แนวทางการป้องกันวัณโรคในเด็ก

เด็กอายุน้อยกว่า 1 ปี เมื่อติดเชื้อวัณโรคจะป่วยเป็นวัณโรคร้อยละ 40-50 ในช่วง 2 ปีแรกที่ได้รับเชื้อและมีโอกาสป่วยเป็นวัณโรคชนิดรุนแรง เด็กโตมีโอกาสเป็นวัณโรคร้อยละ 10-15 ขณะที่ผู้ใหญ่ติดเชื้อวัณโรคมีโอกาสเป็นวัณโรคร้อยละ 5-10 ในช่วงตลอดชีวิตหลังติดเชื้อวัณโรค

1. ฉีดวัคซีน BCG

การให้ภูมิคุ้มกันโดยการฉีดวัคซีน BCG ร่วมกับมีการให้ยาต้านวัณโรคเพื่อป้องกันเด็กที่สัมผัสใกล้ชิดกับผู้ป่วยวัณโรคนั้นมีประโยชน์ โดยเฉพาะเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี

2. การให้ยารับประทานป้องกันการป่วยเป็นวัณโรค หรือเรียกว่าการรักษาการติดเชื้อวัณโรคระยะแฝง (Treatment of Latent Tuberculosis Infection: TLTI)



- รายที่สัมผัสผู้ป่วยวัณโรคดื้อยา H ตัวเดียว อาจให้ H ร่วมกับ R เป็นเวลา 3 เดือน หรือให้ R ตัวเดียวนาน 6 เดือน หรือปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ อาจติดตามเด็กถ้ามีอาการป่วยให้พามาตรวจ
- รายที่สัมผัสวัณโรคดื้อยาหลายขนาน (MDR-TB) ไม่แนะนำให้กินยาป้องกัน เพราะสูตรยาที่เหมาะสมยังไม่มีการศึกษา จึงให้เฝ้าระวัง ถ้ามีอาการป่วยให้พามาตรวจ